

Metodické vysvětlivky zahraničního obchodu se zbožím

Český statistický úřad změnil v roce 2020 dosud používanou terminologii a způsob prezentování údajů. **Pojem zahraniční obchod se zbožím obsahuje již jen údaje, které jsou založené na změně vlastnictví mezi rezidenty a nerezidenty** (dříve tzv. národní pojetí zahraničního obchodu). Přeshraniční pojetí zahraničního obchodu je prezentováno pod pojmem pohyb zboží přes hranice.

Bližší informace: <https://www.czso.cz/csu/czso/zmeny-ve-statistice-zahranicniho-obchodu>

Zahraniční obchod se zbožím vypovídá o vývozní a dovozní výkonnosti české ekonomiky, tedy i o obchodní bilanci zahraničního obchodu České republiky. K zahraničnímu obchodu dochází ve chvíli, kdy spolu obchodují české subjekty (rezidenti) a zahraniční subjekty (nerezidenti), a samotný pohyb zboží přes hranice pro něj nemusí být rozhodující.

Zdrojem pro propočet zahraničního obchodu se zbožím jsou zejména informace o pohybu zboží přes hranice doplněné o další datové zdroje, kterými jsou především daňová přiznání k dani z přidané hodnoty a údaje ze statistiky průmyslu. Zboží, které je přesouváno na/z území České republiky zahraničními subjekty (nerezidenty), není chápáno jako vývoz a dovoz. Za vývoz a dovoz České republiky je naopak považován obchod, který probíhá i mezi českými a zahraničními subjekty na území České republiky, což je díky zapojení České republiky do jednotného evropského trhu možné.

Informace o pohybu zboží přes hranice jsou souhrnem fyzických toků zboží s členskými státy Evropské unie a se státy mimo EU. Údaje o zboží, které je předmětem pohybu zboží přes hranice mezi členskými státy EU, předává zpravodajská jednotka celnímu úřadu na výkazu pro **Intrastat** s údaji o odeslání nebo přijetí zboží. Údaje o pohybech zboží se státy mimo EU (**Extrastat**) se uvádějí v celním prohlášení. Sběr a prvotní kontrolu uvedených dat zajišťuje Generální ředitelství cel. Součástí zpracování dat za Intrastat jsou i matematicko-statistické dopočty, kterými se kompenzuje ztráta informací v důsledku non-response a zavedení statistických prahů.

V souladu se závaznými předpisy EU je zjišťování údajů o mezinárodním obchodu legislativně upraveno celním zákonem č. 242/2016 Sb. Pravidla provádění Intrastatu stanoví nařízení vlády č. 244/2016 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona v oblasti statistiky.

Ve statistice zahraničního obchodu se zbožím je za **vývoz** považována hodnota vyvezeného zboží hlášená při přechodu hranic přímo rezidenty z dat Intrastatu a Extrastatu a hodnota nakoupeného zboží zahraničními subjekty na území České republiky z daňových přiznání k dani z přidané hodnoty odevzdaných nerezidenty v České republice.

Za **dovoz** je považována hodnota dovezeného zboží hlášená při přechodu hranic přímo rezidenty z dat Intrastatu a Extrastatu a hodnota prodaného zboží zahraničními subjekty na území České republiky z daňových přiznání k dani z přidané hodnoty odevzdaných nerezidenty v České republice.

Při přechodu od údajů o pohybu zboží přes hranice k zahraničnímu obchodu se zbožím tak dochází pouze k úpravě dat za nerezidenty. **Hodnoty vývozu a dovozu zboží hlášené českými subjekty jsou ponechány beze změny a jsou tak v obou statistikách shodné.**

Vzhledem k tomu, že údaje v daňových přiznáních k dani z přidané hodnoty neobsahují informace o komoditní struktuře nákupů a prodejů nerezidentů v České republice, je tato struktura odvozována z komoditní struktury přeshraničních transakcí nerezidentů a z údajů průmyslové statistiky (subjektů, které svou produkci prodávají nerezidentům už na území České republiky).

Další informace: https://www.czso.cz/csu/czso/1-vzonu_m

Údaje za jednotlivé měsíce roku 2019 a 2020 jsou definitivní.

Všechny publikované údaje jsou zpracovávány ze základních jednotek a následně zaokrouhlovány, čímž mohou vznikat rozdíly.

Údaje o zahraničním obchodu se zbožím se sestavují a publikují v členění podle Klasifikace produkce (CZ-CPA).

Údaje za vývoz jsou sestavovány podle země určení, údaje za dovoz podle země původu.

Od roku 1999 uplatňuje Český statistický úřad na základě nařízení Eurostatu teritoriální členění podle mezinárodního standardu GEONOM závazného pro statistiku zahraničního obchodu jak mezi členskými státy EU, tak i mimo její rámec.

EU27_2020 - Evropská unie (27 členských států):

Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko.

Eurozóna19:

Belgie, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko.

Sousední státy ČR: Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko

Statistické symboly:

- 0 hodnota vývozu (dovozu) je menší než jednotka vyjádřená v tabulce
  - údaj se v daném období nevyskytoval
  - . údaj není k dispozici nebo není možný z logických důvodů
  - * individuální údaj
  - x znak uváděný u indexů vyjadřuje 100násobek výsledné hodnoty
-